

FINNSAM-INFORMATION

Nr. 2 - April 1995

Här kommer det andra utskicket från ledningsgruppen.

Det är många som hört av sig och betalt in 50-kronan och / eller beställt litteraturförteckningen för 30 kr. - bl.a. flera bibliotek. Tyvärr är det några som glömt ange namn och adress på postgirotalongen. Ni som ännu inte betalt in - kom ihåg att ange vart informationen skall sändas - ni som misstänker att ni inte skrivit ert namn och adress, ring eller skriv till undertecknad. Annars riskerar ni att bli utan nästa info-blad som planeras komma ut efter sommaren.

Vårt norska postgiro är: 0826 0282 663 (Finnsam, Gruetunets Museum, 2260 Kirkenær) och det svenska: 646 27 77 - 1 (FINNSAM)

Det framgick väl av förra utskicket att intresset för att få med material var stort. För att hålla det på en rimlig nivå och för att avgifterna skall räcka länge, kommer ledningsgruppen inför framtiden att diskutera om man skall ställa ekonomiska krav på de som vill sända med information av mer kommersiellt slag.

I detta utskick hittar ni:

1. Inbjudan till FINNSAM-konferens i Gräsmark den 12-13(14) maj. - anmälan senast den 29 april.
2. Tidningsrapport om FINNSAM's Byggnadsseminarium i Ludvika den 21 mars.
3. Tidskriften "Finnmarken förr och nu".

VÄLKOMMEN TILL GRÄSMARK !

Inbjudan till
**SKANDINAVISK
FINNKULTURKONFERENS**
i GRÄSMARK 12-13 (14) MAJ

Ni hälsas välkomna till vårens FINNSAM-konferens som genomförs med Timbonäs-Långnäs Byalag som värdar. Den hålls under fredag-lördag, men ger liksom den senaste möjlighet till en extra dag med utflykter under söndagen.

PROGRAM:

Fredag 12 maj

- kl. 12.00 Samling på Tvällens värdshus i Bogen
- med möjlighet att beställa lunch
- kl. 13.00 Utflykt i Timbonäs finnbygd:
Kullen och Kammesmak, vandring på Finnvägen
- kl. 17.00 Middag på Karmenkynna i Lekvattnet
- kl. 20.00 Kvällsprogram på Bogens Bygdegård:
- presentation av bygden, LARS ERIK RISBERG
- visor till gitarr, TURE BJÖRK
- händelser och skrönor från finnskogen,
LARS PERSSON
- valda delar ur Gräsmarksrevyn
Servering: varm korv och kaffe

Lördag 13 maj

- kl. 08.30 Frukost (arrangörerna lägger ut i stugorna)
kl. 09.30 **"Finnskoq i förändring" - GABRIEL BLADH**
- om kulturlandskapets nyttjande under tre sekler
kl. 11.15 **"Ordet är fritt"- plats för deltagarnas egna inlägg**
kl. 12.00 L u n c h
kl. 13.00 FINNSAM's VERKSAMHET m.m:
* Ekonomi, BO HANSSON
* Översättningsprojektet, MAUD WEDIN
* Byggnadsinventeringen,
MATHS ÖSTBERG o BIRGER NESHOLEN
* Forskarkatalogen, CHRISTER NILSSON
* Litteraturbibliografen, LARS-OLOF HEROU
* Studieresa till Finland, BIRGER o MAUD
* Val av ledningsgrupp, nästa konferens, m.m.
kl. 16.00 AVSLUTNING - möjlighet att beställa middag
- - -
kl. 20.00 Kvällsprogram för de som stannar även söndag:
- kaffe och underhållning: JAN-ERIK WIK (drag-
spel, sång), ERIK FRYKMAN (fiol), m.fl.

Söndag 14 maj

- kl. 08.30 Frukost i stugorna
kl. 09.30 Utflykt i finnbygden:
Kvarntorp, Ritamäki och Gräsmarks kyrka

*Fyll i nedanstående talong och skicka den senast 29 april till:
Rune Paulsson, Pl 14739 Högfors, 686 98 Gräsmark*

✂ - - - - - ✂ - - - - - ✂ -

ANMÄLAN TILL FINNSAM - KONFERENSEN I GRÄSMARK

Namn: .....

Adress: .....

Jag kommer att delta 12 maj ☐, 13 maj ☐, 14 maj ☐

Jag vill beställa: lunch 12 maj ☐, middag 13 maj ☐

JAG VILL BO I STUGA ☐

TILLSAMMANS MED:

Andra önskemål: (ex. vegetarisk mat) .....

Kostnader:

Sammanlagt för deltagande fredag-lördag inkl. måltider
ca: 500:-. För fredag till söndag ca: 650:-.

Priset reduceras vid färre måltider och om övernattning
ej önskas.

Praktiska upplysningar:

Tvällens Vårdshus och Bogens Bygdegård ligger nord -
väst om Sunne (gränsövergång Mitandersfors)

Utflykterna görs med egna bilar (samåkning).

Det blir också lite vandringer i fält, varför vi
rekommenderar stövlar och regnkläder i bagaget.

Övernattning:

Möjlighet ges i Guttkes fritidsstugor/Tvällens stugby i
närheten av Bogens Bygdegård.

Ange på anmälan om du har speciella önskemål om vem
du vill bo med eftersom det är 4-bäddsstugor !

För mer information - kan du kontakta:

Edith Hellberg

tel. 0565-45012

Rune Paulsson

tel. 0565-41156

FINNSKOGSLITTERATUR

- en förteckning över grundläggande litteratur om svedjefinnar . . .

Kan beställas i större upplaga av föreningar m.fl. till ett reducerat pris,
ex. vis för att sälja vid olika arrangemang i sommar - kontakta kassören !

Finnmarkens spännande kultur riskerar att förloras

LUDVIKA.

Värdefull kunskap och dokumentation om en spännande kultur riskerar att förloras om de kvarvarande finnmarksbyggnaderna i Dalarna inte ses över.

Det budskapet gavs igår inför representanter från berörda dalakommuner samt länsmuséet.

För 400 år sedan invandrade de första svedjebrukande finnarna till Skandinavien och Sverige. Med sig tog de en annorlunda kultur och en annorlunda byggnadsstil. Ett utmärkande drag för byggnadsstilen är att husen byggdes med så kallad rökugn, en ugn utan skorsten.

Ovanlig syn

Naturen och tiden sätter dock sina spår. Därför är välbevarade finnmarksbyggnader idag en intressant syn.

I Dalarna finns det finnmarksbyggnader i Gagnef, Vansbro, Malung, Smedjebacken och

Ludvikas kommuner. Skicket varierar och en del är i mycket dåligt tillstånd.

Intresset ökar

För att öka intresset för bevarandet av dessa byggnader arrangerade de FINNSAM tillsammans med Ludvika kommun igår ett seminarium med cirka 25 deltagare. Frågor om ämnet varvades med föreläsningar.

FINNSAM står för finnbygder i samverkan. Omkring 300 personer runt om i Sverige är på något sätt engagerade i organisationens verksamhet. Och intresset ökar.

Ledande expert

En av seminariets föreläsare var norrmannen Birger Nesholen, Skandinavians ledande expert på skogsfinnska byggnader.

– Det är inte bara för att husen är hus som vi ska bevara de återstående finnmarksbyggnaderna, utan för att de innehåller ovärderligt dokumentationsmaterial om en spännande kultur, berättade han.

Enligt Birger Nesholen kan man genom att studera byggnaderna få reda på hur finnarna levde och försörjde sig.

– Byggnaderna kan ge många

svar på folkets utveckling i Sverige.

Små medel

Nils Holmdahl har ägnat flera år åt att studera finnmarkerna i framför allt Grangärde och Säfsen. Trots att det i dessa områden fortfarande finns ett antal finnmarksbyggnader tycker han inte att det är värt att renovera samtliga.

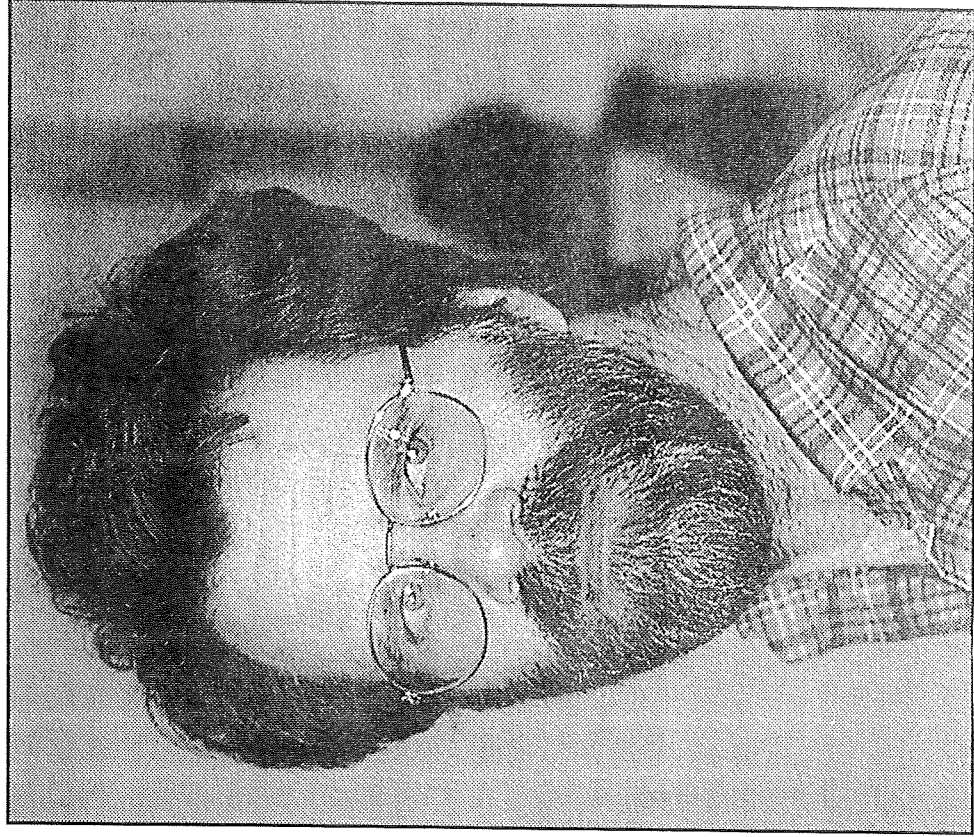
– Arbetet med att bevara byggnaderna kostar givetvis pengar. I första hand måste vi satsa på de hus som fortfarande går att laga med små medel.

Oklar utformning

Seminariet avslutades med diskussioner om hur man fortsätter arbetet med att bevara Dalarnas finnmarksbyggnader ska organiseras. Oavsett framtida resultat var seminariet arrangerat nöjda med att så många representerades från berörda kommuner uttog och visade sitt intresse.

KASPER NORLING

BIRGER NESHOLEN från Norge är Skandinavians ledande expert på skogsfinnska byggnader. Igår delade han med sig av sina kunskaper på ett seminarium i Ludvika.

FINNMARKEN

FORR OCH NU

FINNMARKEN FORR OCH NU
Årg. 8 1995

Adress: Gästgivaregatan 12
771 53 LUDVIKA

Ansvariga utgivare:

Nils Holmdahl tel. 0240-66 23 51
Lars-Olof Herou tel. 0240-169 60

Övriga i redaktionen:

Hélène Littmarck Holmdahl
Katarina Öberg Herou

Postgiro: 491 20 24-9

Prenumerationspris: 70 kr/år
Lösnummerpris: 40 kr

Utgivningsplan 2 nr/år
utkommer mars och oktober

Tidskriften "Finmarken förr och nu" har sitt ursprung i Västerbergslagen och ges ut av familjerna Littmarck-Holmdahl och Öberg-Herou.
Man har den gamla "Finnbygden" som förebild, både vad avser utseende och innehåll, förutom att man varken har annonser eller skrönor. Tidskriften har också "sina egna" finnskogsområden i Bergslagen som utgångspunkt.
Finska släktnamn och Finska ortnamn är stående rubriker som vi väl känner igen. Bildmaterialet är ambitiöst och omfattande. Hélène Littmarck-Holmdahls teckningar är av mycket hög klass och återkommer både på omslag och i tidningen. Dessa kommer också att ställas ut i Västerbergslagen under sommaren.

ÖSSS
29